

Motion till riksdagen 2021/22:3872

av **Lawen Redar (S)**

Boendesegregationen

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att angripa inkomstjämligheten för att åstadkomma strukturella förändringar avseende bostadssegregationen och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Delegationen mot segregation (Delmos) har haft regeringsuppdraget att ge en samlad bild över hur omfattande segregationen i Sverige är. Den socioekonomiska boendesegregationen handlar om att människor i vårt land är uppdelade i olika bostadsområden utifrån utbildningsnivå, yrke eller ekonomiska förutsättningar. Eftersom bostadens plats påverkar tillgången till utbildning, sjukvård och arbete har boendet fått en avgörande inverkan på individens livschanser. Åtskillnaden borde ses som något oönskat i vårt samhälle, men sett till rapportens slutsatser ökar segregationen i en alarmerande fart (rapporten ”Segregation i Sverige – årsrapport 2021 om den socioekonomiska boendesegregationens utveckling”, Delmos, 2021).

För den som lever i ett bostadsområde med goda socioekonomiska förutsättningar eller som har möjlighet att tillgodogöra sig utbildning och en lämplig bostad, kan segregationen i samhället upplevas som mindre problematisk. De negativa konsekvenserna är mer påtagliga och drabbar i större utsträckning de som bor i bostadsområden med socioekonomiska utmaningar. Den mest tydliga konsekvensen är hur barns och ungas chanser i livet skiljer sig åt beroende på var man bor.

Enligt Delmos lever uppemot 1,5 miljoner av befolkningen i bostadsområden med socioekonomiska utmaningar, varav en halv miljon i områden med betydande socioekonomiska utmaningar. Statistik visar dessutom att andelen motsvarande områden har ökat under åren 2011–2019.

Regeringen har vidtagit olika åtgärder för att motverka segregationen och minska dess negativa konsekvenser. Studier visar att satsningar har haft betydelse för både områden och individer, men att de inte har lett till en generellt minskad segregation.

Förklaringen är att politikens svar har varit att kompensera de individer som drabbats hårdast av segregationen snarare än att motverka de bakomliggande orsaker som driver på segregationsutvecklingen.

Den främsta strukturella orsaken bakom segregationsutvecklingen i vårt land är inkomstojämlikhetens utveckling. Forskning visar klart samband mellan den ökade inkomstojämlikheten och den ökade socioekonomiska boendesegregationen. Segregationen mellan låg- och höginkomsttagare sammanfaller med att inkomstpolariseringen mellan olika bostadsområden i Sverige har ökat. Jämlikhetskommissionen, som lämnade sitt betänkande SOU 2020:46 "En gemensam angelägenhet" till regeringen för ett år sedan, visar hur den ökade inkomstspridningen i befolkningen har lett till sänkt genomsnittlig välfärd, ökad våldskriminalitet samt försvagad tillit till samhällsinstitutioner. Men allra främst har inkomstojämlikheten främjat ökad segregation i Sverige.

Vad gäller boendesegregationen mellan inrikes födda och utrikes födda, så kallad etnisk boendesegregation, har denna varit konstant eller börjat minska medan den socioekonomiska segregationen har ökat. Att utrikesfödda är överrepresenterade i bostadsområden där många låginkomsttagare bor, visar att den primära orsaken till bosättningsmönstren är inkomst och inte om personen är inrikes- eller utrikesfödd.

För att komma åt segregationen måste de inkomstrelaterade frågorna angripas. Kraftiga insatser måste till för att höja låginkomsttagares utbildningsnivå och inkomstförmåga. Det handlar om allt från att stärka anställningsbarheten och arbetstagares ställning på arbetsmarknaden till att främja en adekvat utbildningsnivå. Ska segregationen på allvar kunna bekämpas måste kraftiga investeringar göras för att öka utbildningsnivå och arbetsmarknadsdeltagande i låginkomstområden.

Lawen Redar (S)